

SCHAAKSCHAKERINGEN

Jeroen Vuurboom kampioen!

Natuurlijk een uitgebreid artikel van deze winnaar, daarna alle inns en outs van K/24 inclusief de tabel.

Natuurlijk ook:

- Thematoernooien
 - Partijselecties
 - Eindspelrubriek
 - Uitslagen/standen
 - Openingenoverzicht
- SchaakSchakeringen
jaargang 1995*

Januari
1996

Verenigingsorgaan - Maandblad

Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

nr. 313

Bestuur Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

Voorzitter:	L.C.M. Diepstraten, Heideveldweg 20, 1251 XN Laren (NH)	Tel. 035 - 538 62 41
Secretaris en Ledenadministrateur	H.P.J. Visser, Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn	Tel. 055 - 541 24 25
Penningmeester:	S.Sieswerda, Mariken van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort Giro 1365400 ten name van "De penningmeester Ned. Bond. v. Correspondentieschakers" N.B.C. Amersfoort	Tel. 033 - 475 50 18
Alg.wedstrijdleader:	H.J. Mostert, Laan van Parijs 192, 2034 EK Haarlem	Tel. 023 - 533 06 67
Wedstrijdsecretaris:	A. Breidenbach, Elzenhof 15, 1775 GG Middenmeer (NH)	Tel. 0227 - 502 059
Redacteur:	B. Weegenaar, J. Grimmstraat 12, 3533 CA Utrecht	Tel. 030 - 296 72 29
Propagandaleider:	G.K.P. van den Haak, Muider slotweg 106, 2026 AS Haarlem	Tel. 023 - 537 32 72
Externe betrekkingen:	T. de Ruiter, Gr. W. de Oudelaan 223, 1412 AT Naarden	Tel. 035 - 694 35 56

Redactie

B. Weegenaar (eindredactie), H. van Houten (opmaak), B. Faber (uitslagen), A.C. van der Tak (theorie), G.C. van Perlo (eindspel), R. Weening (profiel schetsen) en T. de Ruiter (partijselectie). **Vaste medewerkers:** J. Elburg, J. Dopper, P. Heyboer (landenwedstrijden) en J. v.d. Kooij

PRIJSLIJST N.B.C.

Contributie per jaar	f. 36,00
Saldo-groep (1, 2 of 3 partijen)	f. 3,00
7 kwalificatiegroep N.B.C.	f. 4,00
300 NBC-schaakkaarten (incl verzendkosten)	f. 17,00
ICCF-insigne incl. verz.kosten	f. 3,50

ICCF KWALIFICATIE- WEDSTRIJDEN

Europatoernooien

7-groep	f. 7,00
15-groep	f. 9,50

Wereldtoernooien

7-groep	f. 5,50
15-groep (v.a. 2e klas en hoger)	f. 8,50

Steun ons propagandafonds

Alle betalingen uitsluitend
via postrekening nr. 136.54.00
ten name van penningmeester
NBC Amersfoort.

Contributie '96

Wij staan weer aan het begin van een nieuw bondsjaar en dat betekent, dat wij opnieuw onze portemonnaie moeten trekken om onze contributie voor het jaar 1996 te betalen. Het mag als bekend worden verondersteld, dat de contributie voor de N.B.C. altijd bij vooruitbetaling dient te worden voldaan.

Om U een beetje speelruimte te geven mikken wij op 1 april a.s. als uiterste datum, waarop de contributie "binnen" moet zijn. Wilt U zich daaraan houden? Het scheelt ons veel extra werk en ook veel extra kosten. Aan onze huisdrukker van Spijk BV te Venlo is verzocht om in het februarinummer van Schaakschakeringen een acceptgiro bij te sluiten, waarmee de contributie kan worden overgemaakt.

Uiteraard staat het u vrij voor en andere manier van betaling te kiezen.
Te Uwer informatie: De contributie bedraagt opnieuw f 36,00 per jaar.
Junioren, geboren in 1976 als ook houders van PAS 65, kunnen met de helft van genoemd bedrag volstaan. Wij rekenen dus op Uw betaling uiterlijk op 1 april a.s.

Met vriendelijke groeten,
Namens het Bestuur

Jeroen Vuurboom: Winnaar K/24

■ *Jeroen Vuurboom*

Begin vorig jaar mocht ik mij officieus de nieuwe Nederlandse kampioen noemen (12 uit 14). Officieus, want het duurde nog even voordat ik van de wedstrijdleader de officiële felicitatie in ontvangst kon nemen. Concurrent Carol-Peter Gouw kon nog twaalf punten halen. In dat geval zou ik winnen op Sonneborn-Berger, als ik goed gerekend had tenminste.

Daarom heeft het ook even geduurd voordat ik dit stukje kon schrijven. Misschien is op het moment dat dit blad verschijnt de winnaar van K/25 al bekend. Dan kan ik mijn titel meteen weer inleveren. Want de K-groepen volgen elkaar snel op.

De titel 'kampioen van Nederland' moet men wel met een korreltje zout nemen. Dat blijkt ook uit het grote aantal sterke correspondentie-schakers dat niet meedoet. En uit het feit dat ik dit toernooi won?

Weliswaar gaf ik tegen Kuhlmann een pion en werd ik even later onaangenaam verrast. In die partij had ik dus 'pech' en heb ik heel hard moeten werken voor remise. En in vier witpartijen kwam ik heel matig uit de opening en was ik gedwongen op remise aan te sturen.

Maar dat woog niet op tegen het geluk dat ik had. Tegen Etmans stond ik na 13 zetten gewonnen. Van Zanten nam remise in een onvenwichtige stelling, die best in zijn voordeel had kunnen omslaan. Maar hij had toen al geen ambities meer. Ook Fiorito gaf vroeg op. Waar ik goed uit de opening kwam - merkwaardigerwijs vooral met zwart - kon ik mijn voordeel probleemloos uitbouwen. De Boer - die een hart-operatie had ondergaan - hielp zijn iets betere stelling om zeep. Schaper maakte al op de 9e zet een schrijffout.

Met een aantal korte partijen op zak kon ik mij volledig concentreren op de moeilijke partijen die overbleven. Dat is een niet te on-

derschatten voordeel in zoiets langdradigs als een correspondentietoernooi. Want niets is zo ontmoedigend als een dikke stapel kaartjes op je bureau met alleen maar moeilijke stellingen.

In 1986 werd ik lid van de NBC. In negen jaar heb ik in totaal vier keer een 7-kwalificatie-groep gespeeld en gewonnen. Tussendoor nam ik wel eens een jaartje rust. Ik deed nooit meer dan één groep tegelijk en kwam dus als *outsider* - met een bord-schaakrating van rond de 1900 - de K-groep binnen. Werd ik onderschat?

In de belangrijkste partij had ik weer geluk. Ik was slecht uit de opening gekomen en rond de 20e zet kon ik *bijna* niets meer doen zonder mijn stelling te verslechteren. Toen vond ik na lang zoeken dat ene zetje, dat ik al die tijd intuïtief verworpen had. Het bleek een hele sterke. Vier zetten later stond ik al gewonnen.

Jeroen Vuurboom
Carol-Peter Gouw
Wolgamambiet

K/24
1994/1995

Gouw was al eens kampioen van Nederland en favoriet in dit toernooi. Deze partij mocht dus in geen geval verloren gaan.

**1.d4 Pf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.Pf3 g6
5.Pbd2**

Een onbekend systeemje van Keene dat niet veel om het lijf heeft. Dat blijkt wel. Ik word overspeeld en heb het pas in de gaten als het te laat is.

5...Lg7 6.e4 0-0

6...Da5?! 7.Dc2 d6 8.cxb5 a6? 9.Pd4! axb5 10.Pxb5 La6 11.b4! Dd8

12.bxc5! dxc5 13.Tb1 0-0 14.Lc4 Pbd7
15.0-0 Pe5 16.Le2 1-0 Vuurboom-Vaassen,
M/232, 1992-93.

**7.cxb5 a6 8.b6 Dxb6 9.Pc4 Db7
10.Ld3 d6**

Het doorzetten van e7-e6 is een steeds terugkerend thema in dit type stelling. Er zijn ook *andere* plannen, maar als het tot e6 komt, staat zwart vrijwel altijd goed. Want na het gedwongen dxe6 fxe6 krijgt zwart dan een flexibel pionnen centrum en zijn stukken werken uitstekend samen. Dit kan een pion waard zijn. Wit moet dus alles doen om deze doorbraak in het centrum zo duur mogelijk te verkopen. Want e6 voorkomen is onmogelijk, zoals nog blijkt.

Moelijk voor zwart is dus niet zozeer het vinden van een plan, maar de juiste timing van de zetten. In deze partij wordt e6 lang uitgesteld. Want het lijkt alsof wit toch geen nuttige zetten heeft, terwijl zwart zijn stelling verbetert. Achteraf is het de vraag of zwart wel zo lang had moeten wachten. Hier was 10... e6 waarschijnlijk te vroeg:

11.Pd6 Db6 12.Pc4 (wat anders?)
12....Dc7?! (12....Db7 is dus als remise)
13.d6 Db7 14.e5 Pd5 15.OO (er dreigt nu onder andere 16.Le4).

11.h3

Omdat 11....Lg4 lastig is.

11...a5!?N

Een interessant pionoffer dat ik niet heb zien aankomen. Zwart krijgt voldoende compensatie. Toch kwamen ook andere zetten in aanmerking.

A)11...Td8!?N (dreigt 12...e6, dus) 12.Lf4!?

A1)12...Ph5 13.Lh2! (13.Ld2 e6) Lb2
14.Tb1 Lc3 15.Kf1 Dc7 16.e5!

en wit krijgt een behoorlijke aanval. Uiteraard hoeft zwart niet in te gaan op deze variant:

A2) 12...Pbd7 13.OO Pb6
b1) 14.Dc2?! Pc4 15.Lc4 Ph5
is goed voor zwart

b2) 14.Pa5 Dc7 15.Dd2!?

onduidelijk.

B) 11...Pb/fd7 12.OO Pb6

kan ook niet slecht zijn

C) 11...Pe8!? en nu bijvoorbeeld

12.Ld2 f5!

12.a4?!

Ik dacht dat ik redelijk stond. Anders was ik wel ingegaan op 12.0-0 a4 13.Te1 Pbd7 14.Ld2 Pb6 15.Lc3 =

12....Pa6 13.Pxa5 Dc7 14.Pc4

Pb4 15.0-0 Ld7?!

15...La6 is beter. De loper komt uiteindelijk toch op veld a6 terecht.

16.Lb1!

Een mooie wachtzet die elke confrontatie uit de weg gaat. Met een pionnetje extra gaat wit *staan* met de lopers op c1 en b1. Het paard op b4 staat ook: het blokkeert de b-lijn en kan nergens heen. Wit speelt als het ware met een extra stuk in de verdediging dat bovendien niet geslagen mag worden. Wat moeten de zwarte torens wel niet denken van het paard! 16.Lc2 is gelukkig niet nodig want pion a4 is n t voldoende verdedigd, ook in tactische varianten waarin zwart al zijn stukken op de a-pion richt.

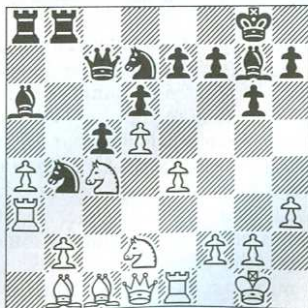
16...Lb5 17.Pfd2

Ook dit blijkt net te kunnen. Maar tijdens de partij was ik inmiddels erg bang geworden dat de witte stelling elk moment kon instorten.

17...Tfb8

17...e6?! 18.dxe6 fxe6 19.e5 dxe5 20.Te1 Pfd5 21.b3 e4 22.Lb2 Lxb2 23.Pxb2 zal wel gaan voor wit. Dus e6 moet eerst worden voorbereid. Maar hoe?

18.Ta3 La6 19.Te1 Pd7?!

Op direct 19...e6?! volgt 20.dxe6 fxe6 21.Pxd6 Dxd6 22.e5 Dd4 23.exf6.

Maar nu dreigt 20...e6. Ook 20...Pb6 of 20...Pe5 ziet er goed uit. In de diagramstelling had ik lang van te voren 20.b3 gepland.

Een noodmaatregel voor het geval er écht niets anders was. Met de toren op a3 is het dan afgelopen, voor heel lang. Nu denk ik dat het dan helemaal mis is met de witte stelling.

Een zet als 20.Dg4 lijkt wel speelbaar. Maar dan bijv. 20...Te8! (dreigt opnieuw e6) 21.Dg3 Pe5 22.Pe5 Le5 23.Dg4 Lc8 24.Df3 c4! (anders 25.Pc4) en zwart heeft vooruitgang geoekt. Maar wat dan? 20.f4 e6 is het ook niet.

Dus wat kan wit nog doen??

20.h4!!

Dit is het keerpunt in de partij. Pas na *heel* lang zoeken vond ik deze switch die achteraf *heel* sterk bleek. De zet gaat volledig tegen mijn stellinggevoel in. Ben ik conservatief? Iets in mij zegt: 'eerst verdedigen en dan aanvallen'. Het is de *koning* die tegen mijn stukken fluistert: "Gaan jullie nu maar naar de damevleugel. Hier in mijn hofje houd ik de poort in mijn eentje wel dicht."

Door het grote vertrouwen in de koning als een sterk stuk in de verdediging komt het vaak eenvoudig niet in me op om *zomaar* een koning aan te vallen. Ik kan u partijen laten zien, waarin ik met mijn koning dwars door een bord met stukken heen loop. Prachtig is dat. Vooral als het *net* goed gaat. Het lijkt een obsessie geworden. Want ook als het *net niet* goed gaat - wat helaas toch vaak het geval is -, vind ik het tóch nog mooi en dapper. Niet-willenaanvallen is ontzag voor de dapperheid van de vijandelijke koning.

Maar hier, in deze stelling, sta ik pat met alle stukken op het bord. Hier moet ik aanvallen. Dat ontdekte ik nu pas. Wat een geluk dat het ook kan!

20...Pe5!?

Beter is 20 ...Pf6. Terug! Het verleden bestaat niet. Wie kan zo knap ongelijk bekenen? Op 20...e6 komt 21.dxe6 fxe6 22.h5.

21.Pxe5 Lxe5 22.Pf3

Na afloop van de partij schreef ik in het clubblad van Max Euwe dat deze zet veel sterker is dan 22.h5, die ik aanvankelijk van plan was, en waarna wit wel minstens remise zou maken. Maar nu weet ik het niet meer. Uit de variant na de tekstzet blijkt namelijk dat zwart op de 25e zet remise kan maken. Dus als wit wil winnen, dan moet het anders. Hier dan toch maar 22.h5 door-

zetten? Dan kan de toren eventueel naar h3.

22...Lf6 23.Dd2

Ook hier had ik aanvankelijk een uitroepeten geplaatst. Waarschijnlijk om geen andere reden dan dat ik er dagen lang op geanalyseerd heb. *Dus dan moet het wel een goede zet zijn!* De tekstzet vond ik nauwkeuriger dan meteen 23. Pg5. Het is mij niet gelukt om te reconstrueren waarom ik tot die conclusie kwam. Ik meende destijds wel ongeveer *bewezen* te hebben dat 23.Dd2 de beste zet is. Dit doet denken aan het elegante 'bewijs' van Fermat, dat hij ergens in de kantlijn van een boek had gekrabbeld. Niemand heeft dat bewijs ooit onder ogen gezien. Heeft het wel ooit bestaan?

23...c4

23...h5? was niet goed wegens 24.Pg5 c4 25.Pxf7!! gevonden door Rob van Gompel, met wie ik samen naar de stelling keek (25.Pe6! is ook fraai). Het leidt tot de volgende leuke variant 25...Kxf7 26.e5 dxe5 27.Lxg6+ Kxg6 28.Dh6+ Kf7 29.Dxh5+ Kg8

30.Tg3+ Lg7 31.Lh6 +

24.Pg5! c3?

Een blunder. Zwart had nu remise kunnen maken met de fraaie variant 25.Ld3 cd3 26.b4 Dc4! (gevonden door clubgenoot Nirav Christophe) 27.b5 Lb5! 28.ab5 Ta3 29.La3 Lc3 30.Tc1 Ld2 31.Tc4 Tb5 en nu zou zwart na bijv. 32.Pf3 Tb1 33.Kh2 Lf4 34.g3 d2 35.Td4 d1 D 36.Td1 Td1 37.gf4 zelfs nog winnen. Maar na 32.Kh2 Le1! 33.Pf3 d2 34.Pd2 Ld2 staat het volkomen gelijk. Als Gouw op deze variant was ingegaan was hij nu kampioen van Nederland.

25.Txc3!

Anders komt zwart er alsnog goed uit.

25...Lxc3?! 26.bxc3 Pxd5

26...Pc6 27.dxc6 Txb1 28.Da2 Tab8 29.Dxf7+ Kh8 30.Dxh7 mat

27.La2 Pf6 28.Lxf7+ Kh8

29.Lxg6!

Veel beter dan 29.Pe6 Lc4

30.Pxh7

Zwart geeft op wegens bijvoorbeeld 30. ...Tg8 31.Pf6 Tg6 32.Pd5 Ld5 33.ed5! Ta4 34.Dc2 Tag4 35.Lg5 Tg7 36.Df5 Dc3 37.Te3! Da1 38.Kh2 T4g5 39.hg5 Th7 40.Th3 Th3 41.Dh3+ Kf8 42.De6 Kf8 43.g6 Dh8 44.Kg3 Dg7 45.Df7

Van de algemeen wedstrijdleder

■ H. J. Mostert

Kampioensgroep K/24 begon op 17 April 1994 en zou oorspronkelijk op 15 Oktober 1995 beëindigd moeten zijn.

Enig uitstel leidde er toe, dat de groep zonder de toepassing van arbitrages toch nog per 1 December 1995 kon worden afgesloten. De kampioen was officieus al enige tijd bekend, namelijk J. Vuurboom uit Amsterdam, die ruim binnen de tijd zijn 14 partijen afsloot met een score van 12 punten. Ook hier willen wij de heer Vuurboom van harte gelukwensen met dit uitstekend resultaat en hem ook verder nog veel succes in zijn correspondentieschaakloopbaan toewensen. In dit nummer wordt de heer Vuurboom nader aan de lezers voorgesteld.

Dat aansprekende resultaten ook tot publiciteit kunnen leiden, blijkt uit een artikel, dat onlangs in Het Parool over onze nieuwe kampioen werd gepubliceerd.

Tweede werd een voormalig kampioen van Nederland, namelijk C.P. Gouw uit Amersfoort, die op 11,5 punt bleef steken. Ook de heer Gouw (of was het zijn computer?) haalde de plaatselijke krant met dit resultaat. Indien we het betreffende artikel mogen geloven, was kennelijk de gebruikte machine nog niet in staat Vuurboom van de titel af te houden. van den Langenberg uit Riethoven bekroonde zijn optreden in deze kampioensgroep met 10,5 punt - destijds genoeg voor Gouw om kampioen te worden! - en legde daarmee beslag op de derde plaats. Markus hield het achtervolgende veld op ruime afstand en kwalificeerde zich, evenals de nummers één tot en met drie, voor een volgend kampioensstoernooi.

Van de 105 partijen werden er niet minder dan 46 (43,81%) door wit gewonnen. Zwart bleef daar met slechts 27 partijen (25,71%) ver af en het aantal remisepartijen was met 32 stuks (30,48%) vrij laag voor een correspondentieschaaktoernooi. Slechts Vuurboom zag kans het toernooi ongeslagen te beëindigen, Thierry en Van Zanten kwamen slechts op één winstpartij. Vuurboom, Gouw en van den Langenberg boekten ieder niet minder dan 10 winstpartijen. Van den Langenberg speelde kennelijk het meest compromisloze schaak, want hij boekte

maar één remise, waar dus 3 verliespunten tegenover stonden. De titel van "remisekoning" werd gedeeld door Hotting en van Zanten, met ieder 6 halfjes. Fiorito moest in 9 partijen het hoofd buigen, Thierry en Jonkman brachten het ieder tot 8 nullen! Er moesten maar 5 tijdsoverschrijdingen worden geregistreerd, hetgeen de taak van de wedstrijdleder niet al te zwaar maakte. Ongetwijfeld hebben ziekten de resultaten van Fiorito en Hotting in ongunstige zin beïnvloed en mogelijk heeft dat ook de betrekkelijk lange duur van het toernooi wat beïnvloed.

Voor de meeste deelnemers zal het toernooi ongeveer aan de verwachtingen hebben voldaan. Vergeleken met vorige toernooien sprong Markus er in positieve zin boven uit, Etmans zal zijn wereldreis nog wel in de benen (hoofd) gehad hebben, terwijl van de co-winnaar van K/23 Hotting toch wel iets meer werd verwacht.

Huldiging
tijdens de
leden-
vergadering

Samenvattend een toernooi, dat toch wel aan de ver-

wachtingen heeft beantwoord en in algemene zin een goed verloop heeft gehad. De partijen zullen weer in een verzameling worden samengevat voor zover deze door de deelnemers werden ingezonden. Dat boekje kan op de gebruikelijke wijze bij de heer van der Kooij worden besteld. De prijswinnaars zullen op de Algemene Jaarvergadering op 10 Februari 1996 in het Max Euwe Centrum te Amsterdam worden gehuldigd.

Kampioensgroep K/24

1. J. Vuurboom	■	1	1	½	1	1	½	½	1	1	1	½	1	1	1	12	
2. C. Gouw	0	■	½	1	1	½	1	1	1	½	1	1	1	1	1	11½	
3. C. v.d. Langenberg	0	½	■	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	10½	
4. J. Markus	½	0	0	■	1	1	½	1	1	½	1	1	½	1	½	9½	
5. J. Jansen	0	0	1	0	■	1	1	0	½	½	0	1	1	1	1	8	44½
6. H. Schaper	0	½	0	0	0	■	½	½	1	1	1	1	1	½	1	8	38
7. A. Kuhlman	½	0	0	½	0	½	■	½	½	1	1	0	1	1	1	7½	
8. A. Hotting	½	0	1	0	1	½	½	■	½	0	0	½	½	1	1	7	
9. M. Etmans	0	0	0	0	½	0	½	½	■	1	1	½	½	½	1	6	
10. T. de Ruiter	0	½	0	½	½	0	0	1	0	■	½	½	0	½	1	5	3¼
11. R. de Boer	0	0	0	0	1	0	0	1	0	½	■	½	1	½	½	5	27
12. W. van Zanten	½	0	0	0	0	0	1	½	½	½	½	■	0	½	0	4	25¼
13. F. Jonkman	0	0	0	½	0	0	0	½	½	1	0	1	■	0	½	4	22
14. R. Thierry	0	0	0	0	0	½	0	0	½	½	½	½	1	■	0	3½	18

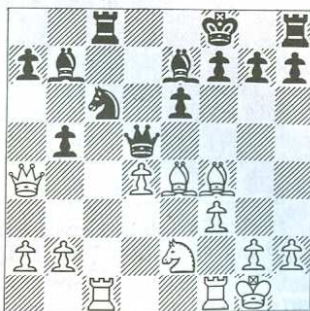
Partijselectie uit K/24

In Vuurboom - Jansen riep zwart met 15...b5 spannende verwikkelingen op. Wit hield het hoofd echter koel en wikkelde bekwaam af naar een toch nog vrij geforceerde winst.

J.Vuurboom
J.Jansen
Nimzoïndisch

K/24
1995
E41

1.d4 e6 2.c4 Pf6 3.Pc3 Lb4 4.e3
c5 5.Ld3 b6 6.Pe2 Lb7 7.0-0
cxd4 8.exd4 Le7 9.Lf4 d5
10.cxd5 Pxd5 11.Da4+ Kf8
12.Pxd5 Dxd5 13.f3 Pc6 14.Tac1
Tc8 15.Le4 b5

■ Ger van Perlo

16.Txc6 bxa4 17.Txc8+ Lxc8
18.Lxd5 exd5 19.Tc1 Le6 20.Tc7
g5 21.Le5 f6 22.Lg3 a5 23.Ta7 a3
24.b3 Lf7 25.Lc7 a4 26.bxa4 Kg7
27.a5 Tc8 28.a6 Kg6 29.Tb7 Ta8
30.a7

en zwart geeft op

In Thierry - Jonkman dacht zwart vermoedelijk met 18...a3 een leuk slimmigheidje bedacht te hebben. Hij kwam daarmee echter lelijk op de koffie en zag te laat dat na 20...Dxa8 21.Dxa8 Txa8 22.Kd2 veld al ineens door twee torens bestreken wordt.

R.Thierry
F.Jonkman
Siciliaans

K/24
1995
B78

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4
4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 g6 6.Le3 Lg7
7.f3 Pc6 8.Dd2 0-0 9.Lc4 Ld7
10.0-0-0 Db8 11.Lb3 a5 12.a4
Pxd4

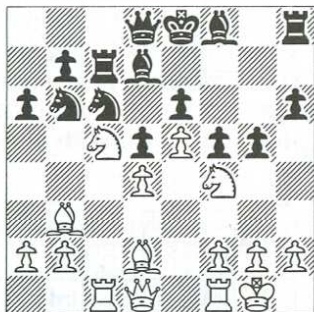
12...Tc8 13.Pdb5 Pb4

13.Lxd4 b5 14.axb5 Lxb5
15.Lxf6 Lxf6 16.Pd5 a4 17.Pxf6+
exf6 18.Ld5 a3 19.Lxa8 a2
20.Da5 en zwart geef op.

H.Schaper
M.Fiorito
Siciliaans

K/24
1995
B22

1.e4 c5 2.c3 Pf6 3.e5 Pd5 4.d4
cxd4 5.Pf3 e6 6.Lc4 Pb6 7.Lb3
d5 8.cxd4 f5 9.Lg5 Dc7 10.0-0 a6
11.Pc3 Pc6 12.Tc1 h6 13.Ld2 g5
14.Pe2 Dd8 15.Pe1 Ld7 16.Pd3
Tc8 17.Pc5 Tc7 18.Pf4!

18...gxf4 19.Dh5+ Ke7 20.Dg6 a5
21.Ld1

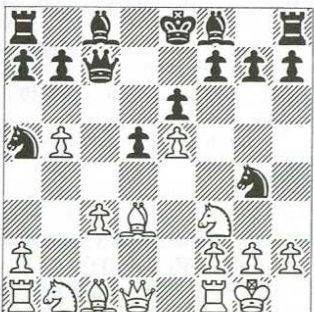
en zwart geeft op

In Schaper - Jonkman kreeg wit na de blunder 10...Pg4 een punt in de schoot geworden, want dat maakte 11.b6! met de dreiging Da4+ en winst van het ongedekte paard op g4 mogelijk. Dat soort tactische aardigheidjes zie je gauw over het hoofd!

H.Schaper
F.Jonkman
Siciliaans

K/24
1995
C02

1.e4 c5 2.c3 e6 3.d4 d5 4.e5 Pc6
5.Pf3 Ph6 6.dxc5 Lxc5 7.b4 Lf8
8.b5 Pa5 9.Ld3 Dc7 10.0-0 Pg4?

11.b6! Dd7 12.bxa7 Pc6 13.Lb5
Dc7 14.Da4 h5 15.h3 Ph6 16.c4
Ld7 17.cxd5 Txa7 18.Df4 Pb8
19.d6 Da5 20.Ld3 Pc6 21.Ld2
Da4 22.Dg5

en zwart geeft op

Vuurwerk

Vuurwerk zien we in de Ruiters - Etmans. Wit zag zijn 1.f4-opening deze keer toch wel min of meer mislukken.

Zwart laveerde zich bekwaam in het voordeel en bracht tot slot nog twee hele mooie zetten op het bord (20...Dd7 en 22...Lg5), waarmee het pleit beslecht was.

T.de Ruiters
M.Etmans
Bird

K/24
1995
A03

1.f4 d5 2.b3 Pf6 3.e3 d4 4.Pf3
dxe3 5.Lc4 e6 6.Lb2 Lc5 7.De2
exd2+ 8.Pbxd2 De7 9.0-0-0 Pc6
10.Lb5 Ld7 11.Pe5 Pxe5 12.fxe5
Pd5 13.Lxd7+ Dxd7 14.Pe4 Dc6
15.Df3 0-0-0 16.The1 Thf8 17.c4
Lb4 18.Te2 Pb6 19.Txd8+ Txd8
20.a3 Dd7! 21.Tc2 Le7 22.Td2
Lg5!

en wit geeft op.

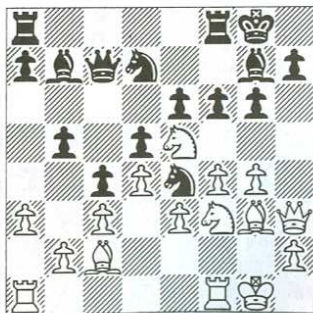
Tot slot een ouderwetse Colle, waarin langs geijkte paden de zaken redelijk voor zwart leken te verlopen, totdat wit de kans ziet een dubbel stukoffer te brengen na 18...f6 (beter eerst Pvg3, lijkt me) en daarna liep de zaak voor zwart totaal uit de hand!

De zetten:

J.Markus
R.Thierry
Colle

K/24
1995
D05

1.d4 d5 2.Pf3 Pf6 3.e3 e6 4.Ld3
c5 5.c3 Pbd7 6.Pbd2 Le7 7.0-0
0-0 8.Pe5 Dc7 9.f4 Te8 10.Df3 c4
11.Lc2 Lf8 12.g4 g6 13.Dh3 Lg7
14.Pdf3 Tf8 15.Ld2 b5 16.a3 Lb7
17.Le1 Pe4 18.Lg3 f6?

19.Pvg6 hxg6 20.Lxe4 dxe4
21.f5 Db6 22.fxg6 Tfe8 23.Dh7+
Kf8 24.Pe5 Te7 25.Pxd7+

en zwart geeft op

Openingen-overzicht K/24

■ A.C.van der Tak

From's gambiet (A02)

1.f4 e5 2.fxe5 d6
3.exd6 Lxd6 4.Pf3

g5

(In de partij De Ruiter - Markus geschiedde 4...Pf6 5.e3 Pg4 6.De2 Pc6 7.Pc3 0-0 8.d3 (Een nieuwe zet? De Zweed Bryntse deed hier 8.Pe4 Te8 9.Pxd6 Dxd6 en nu 10.c3, Bryntse - Wikstrom of 10.Dd3, Bryntse - Lindh, corr partijen uit 1975) 8...Te8 9.Ld2 b5 10.0-0 b4 11.Pe4 Le7 met onduidelijke stelling - de partij werd uiteindelijk remise.)

5.g3 g4 6.Ph4 Pe7 7.d4 Pg6
8.Pxg6 hxg6 9.Dd3 Pc6 10.c3

1)10...De7 11.Lg2 Lf5 12.De3 (Deze zet wordt in Warzecha's boekje over het From's gambiet wegens wat zwart nu doet van een vraagteken voorzien!) Dxe3 13.Lxe3 Txb2? (Fout! Juist is 13...0-0-0 14.Kf2 Th5 15.Pd2 Tdh8 16.Pf1 Ld7 17.Ld2 f5 met onduidelijk spel, De Ruiter - Dehmelt, cr 1989/1990, voorronde XI Olympiade) 14.Lxc6+ bxc6 15.Txb2 Lxg3+ 16.Tf2 en wit won, De Ruiter - Fiorito

2)10...Lf5 11.De3+ (Een mogelijkheid is ook 11.e4 b.v. 11...De7 12.Lg2 0-0-0 13.0-0 Pe5 14.De3 Le6?! (Sterker lijkt 14...Ld7!? 15.Pd2 f5!? met onduidelijk spel, Kunert - Warzecha, cr 1993) 15.Pd2 f6 16.Tf2 Dh7 17.Pf1 Pf3+ 18.Lxf3 gxf3 19.Dxf3 en zwart had onvoldoende compensatie, Poel - Stuart, cr 1993, K/23) 11...Kd7 12.Pd2 Th5 13.Df2 De7 14.Lg2 Tah8 15.Kd1 Kc8 16.e4 Ld7 17.Te1 Txb2 18.Pf1 T2h5 19.e5 Pxe5 20.dxe5 Lc5 21.Df6?! (Hoe maakt zwart na 21.Le3! de correctheid van het stukoffer waar?) Td8! 22.Ld2 De8 23.Lg5? La4++

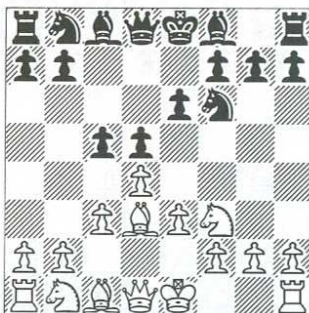
24.Kc1 Le7 25.Dxe7 Dxe7 26.Lxe7 Txe5! met voordeel voor zwart, De Ruiter - Jonkman. Ik ben benieuwd naar nadere analyses van deze partij!

Colle opening (D05)

1.d4 Pf6 2.Pf3 e6 3.e3 c5

(In Markus - Hotting kwam 3...b6 4.Pbd2 c5 5.Ld3 Lb7 6.0-0 Pc6 7.c3 d5 8.Pe5 Pxe5 9.dxe5 Pd7 10.f4 c4 11.Lc2 Lc5 12.Pf3 a6 13.Ld2 b5 14.Pd4 0-0 15.Tf3 g6 16.Th3 op het bord. Wit krijgt aanval en is in het voordeel)

4.Ld3 d5 5.c3

1.5...Pbd7 6.Pbd2 Le7 (Aktiever is 6...Ld6, b.v. 7.0-0 0-0 8.Te1 e5 9.e4 exd4 10.cxd4 dxe4 11.Pxe4 Pxe4 12.Lxe4 exd4 13.Dxd4 Lc5! (Een versterking op 13...Df6?! 14.Lg5 Dxd4 15.Pxd4 Pc5 16.Ld5 met voordeel voor wit, Colle - Thomas, Parijs 1929) 14.Dc3 Db6 met gelijk spel, Steijn - Engel, cr 1986, Bannet Mem.) 7.0-0 0-0 8.Pe5 Dc7 (De Openingen-Encyclopedie geeft hier 8...Pxe5 9.dxe5 Pd7 10.f4 f5) 9.f4 Te8 10.Df3 c4 11.Lc2 Lf8 12.g4 g6 13.Dh3 Lg7 14.Pdf3 met de wat betere vooruitzichten voor wit, aanvalskansen op de koningsvleugel, Markus - Thierry.

2.5...Pc6 6.Pbd2 Ld6 7.0-0 0-0 8.dxc5 Lxc5 9.e4 Dc7 10.De2 en nu:

a.10...dxe4 11.Pxe4 Pxe4 12.Lxe4 f5 13.Lc2 Ld7 14.Te1 met voordeel voor wit, Markus - de Boer;

b.10...Ld6 (Op direct 10...Pg4 moet 11.exd5!? exd5 12.Pb3 de beste reactie zijn. In Steijn - Skrobek, cr 1986/1989, Bannet Mem. geschiedde echter 11.h3 Pge5 12.Pxe5 Pxe5 13.exd5 Pxd3 14.Dxd3 Td8

15.Pb3 Txd5 16.Df3 Ld6 17.Td1 b6 met dankzij het looperpaar iets beter spel voor zwart. De partij is te vinden in het Italiaanse Corr.Jaarboek 5, nr 374) **11.Te1 Pg4 12.h3 Pge5 13.Pxe5 Pxe5 14.exd5 exd5 15.Pf3 Te8** (De Openingen-Encyclopedie geeft hier 15...Pxd3 16.Dxd3 Dc4 met gelijk spel, Koltanowski - Soultanbeieff, Brussel 1935, maar in die partij behield wit met 17.Td1 wel degelijk de betere stelling) **16.Lf4 Pxf3+ 17.Dxf3 Ld7 18.Lxd6 Dxd6 19.Tad1 Lc6 20.Lc2** met voordeel voor wit, Markus - Jansen.

De weg naar gelijk spel in de Colle is voor zwart helemaal niet zo gemakkelijk aan te geven!

Middengambiet (C22)

1.e4 e5 2.d4 exd4 3.Dxd4 Pc6
4.Da4

De "normale" zet is 4.De3, maar de tekstzet komt zeker ook in aanmerking. Wit speelt een soort Scandinavisch in de voorhand. 4...Lc5 en nu:

1.5.Pf3 d6 (Volgens de Openingen-Encyclopedie is de stelling na 5...Pge7 6.Pc3 0-0 7.Lg5 h6 8.Lh4 d6 9.0-0-0 De8 10.Pd5!?) Pxd5 11.exd5 Pe5 gelijk, maar in Sokolov - Szweczyk, cr 1968/1970, bleek wit na 12.Dxe8 Txe8 13.Pxe5 Txe5 14.Lg3 Te7 15.Lb5! a6 16.Ld3 toch prettiger spel te hebben.) **6.c3** (In Olland - Dyckhoff, cr 1932 werd het vreemde idee 6.Le3?! Lxe3 7.fxe3 geprobeerd. Na 7...Ld7 8.Le2 Pf6 9.Pbd2 0-0 10.0-0 De7 11.Ld3 d5! had zwart het beste spel.) **6...Ld7 7.Dc2 Pf6 8.Ld3 Pg4 9.0-0 Pge5 10.Pbd2** met iets beter spel voor wit, Etmans - De Boer

2.5.Pc3 d6 6.Pd5 Ld7 7.Db3 Pd4 8.Dg3 Kf8 9.Ld3 Lc6 10.Le3 Lxd5 11.exd5 Pe7 12.Lxd4 Lxd4 13.c3 Le5 14.Df3 g6 met ongeveer gelijk spel, Etmans - Markus.

Siciliaans - Draak (B78)

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4
4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 g6 6.Le3 Lg7
7.f3 Pc6 8.Dd2 0-0 9.Lc4 Ld7
10.0-0 Db8

1.11.Lb3 a5 12.a4 Pxd4 (In Browne - Sosonko, Wijk aan Zee, deed zwart 12...Tc8!?) **13.Pdb5 Pb4!?) 13.Lxd4 b5 14.axb5 Lxb5** (In aanmerking komt 14...a4!?, Sosonko) **15.Lxf6 Lxf6 16.Pd5 a4?** (Een positionele capitulatie; misschien is 16...Lg7!?) nog speelbaar) **17.Pxf6+ exf6 18.Ld5** met groot voordeel voor wit, Thierry - Jonkman

2.11.h4 b5 12.Ld5 (Is 12.Lxb5!?) speelbaar? Men zie de partij Weidemann - Golubev, Münster 1994, in NIC Yearbook 35) **Tc8 13.Kb1 b4 14.Pce2 a5** (Deze zet is een suggestie van Mikhailchishin en Stetsko. In Mikhailchishin - Shirov, Klaipeda 1988 geschiedde 14...Pxd5 15.Pxc6 Txc6 16.exd5 Ta6 17.Ld4 en wit had de beste vooruitzichten, aanvalskansen op de koningsvleugel) **15.Pxc6 Lxc6 16.Lxc6 Txc6 17.Ld4 Db7 18.h5 Tac8 19.Tc1 e5 20.Le3 Pxd5 21.g4 Pf6 22.Lh6 Lh8 23.Thg1 Pe8 24.c3 b3 25.a3** met voordeel voor wit, hij heeft goede compensatie voor de pion die hij geofferd heeft, de zwarte Lh8 staat niet goed, Jansen - Jonkman.

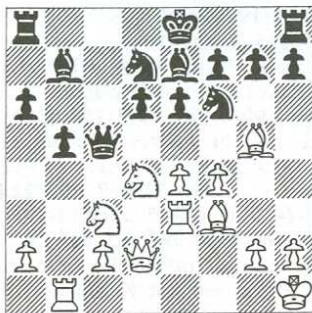
Ledenvergadering 10 februari a.s.

U komt toch ook naar het Max Euweplein 30, Amsterdam op zaterdag 10 februari, aanvang 13.30 uur?

Voor gegevens verwijzen we naar het vorig nummer; de opmerking in het vorig nummer t.a.v. Statutenwijziging is niet ter zake.

Siciliaans - Najdorf Vergiftigde pionvariant (B97)

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4
4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.Lg5 e6
7.f4 Db6 8.Dd2 Dxb2 9.Tb1 Da3
10.Le2 Le7 11.0-0 Dc5 12.Kh1
Pbd7 13.Tf3 (Het ultrascherpe
13.f5 e5 14.Pe6 is toch wel
dubieus) b5 14.Te3 Lb7 15.Lf3

15...Tb8 (Volgens mijn gegevens een nieuwe zet, maar mijn databank bevat slechts een bescheiden 150.000 partijen - vandaag schijnt tussen de 600.000 en 1.000.000 partijen standaard te zijn, maar zoveel heb ik er niet, gelukkig niet! In Klován - Gasseholm, cr 1984/1986, Finale II Europese Teamkampioenschap, o.m. in NIC Yearbook 6 te vinden, geschiedde 15...Pb6 16.Pb3 Db4 (Ook na 16...Dc7 17.Pa5 Tc8 18.De1 Pc4 19.Pxc4 Dxc4 20.e5 Lxf3 21.Txf3 b4 22.Tb3 was wit in het voordeel, Kuntermann - Butze, cr partij 1988/1989, WT/M/445) 17.De1 Pc4 18.Pd2 Dc5 19.Pxc4 Dxc4 20.e5!? Lxf3 21.Txf3 met goede vooruitzichten voor wit, hij heeft prima compensatie voor de pion.) 16.e5 dxe5 17.fxe5 Lxf3 18.Pxf3 Pg4 19.Pe4 Db6 20.Td1 0-0 21.Te2 f6 22.exf6 Pdx6 23.Df4 h6 24.Lxf6 Pxf6 25.Pe5 Pd7 26.Dg3 Pxe5 27.Dxe5 Tf5 met een onduidelijke stelling, het is de vraag of wit voldoende compensatie voor de geofferde pion heeft, Fiorito - Hotting.

Siciliaans - Najdorf Hoofdvariant (B99)

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4
4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.Lg5 e6
7.f4 Le7 8.Df3 Dc7 9.0-0-0 Pbd7

en nu:

1.10.Ld3 h6 11.Lh4 g5 12.fxg5 Pe5 13.De2 Ph7 (Een dubieus geachte zet, maar mischien toch speelbaar? Theorie en praktijk houden zich voornamelijk met 13...Pfg4 be-

zig. Om één belangrijk voorbeeld te noemen: Wibe - Boll, cr 1991/1993, NBC-25 - met een analyse in het toernooiboek te vinden, partij 155) 14.Pf3 hgx5 15.Lf2 Pf8 16.Le3 (In Kostro - Kavalek, Polanica Zdroj leidde 16.Pxe5 dxe5 17.Le3 Ld7 18.Df2 Pg6 19.Lb6 Dc6 tot een onduidelijke stelling met ongeveer gelijke kansen.) 16...Pxf3 (Mogelijk een versterking op het theoretische voorbeeld Hort - Bobotsov, Wijk aan Zee 1970: 16...Tg8 17.Pxe5 dxe5 18.Df2! Ld7 19.Le2 Pg6 20.Thf1 met voordeel voor wit.) 17.Dxf3 Pg6 18.Df2 b5 19.Lb6 Db7 20.Dd4 Ld7 21.La5 Lc6 22.Pd5 Lxd5 23.exd5 e5 met een ongeveer gelijk opgaande strijd, Thierry - de Ruiter 2.10.g4 b5 11.Lxf6 Pxf6 12.g5 Pd7 13.f5 Pc5 14.f6 gxf6 15.gxf6 Lf8 16.Tg1 h5 17.a3 Ld7

18.Kb1 (Een voorzichtige zet, maar mischien best een verstandige. Andere mogelijkheden zijn 18.Tg7, Manduch - Namark, cr 1991/1994, voorronde XVI Wereldkampioenschap, te vinden in het Italiaanse Corr. Jaarboek 12 nr.173, en 18.Lh3, Strautins - Camilleri, cr 1993/1994, voorronde XII Olympiade, Italiaanse Corr.Jaarboek 13, nr. 164) Tb8 19.Pa2 Dd8 20.Lh3 e5 21.Lxd7+ Dxd7 22.Pf5 Dc6 23.Pg7+ Kd7 24.Tge1 a5 25.Dc3 met voordeel voor wit, Hotting - Thierry

Overleden IM L. Mooren

Na een korte ziekte is kort voor Oudjaar 1995 de Internationaal Meester L. Mooren overleden op de leeftijd van 50.

L. Mooren was werkzaam in Peru en speelde voornamelijk internationaal correspondentieschaak. Hij was actief in diverse WM-rondes en haalde onlangs zijn meestertitel aan het eerste bord in het Olympiade XII voorronde team.

Spaans Archangelisk variant (C78)

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 a6 4.La4
Pf6 5.0-0 b5 6.Lb3 Lb7 7.c3 Pxe4
8.d4 Pa5 9.Lc2 exd4 10.b4 Pc4
11.Lxe4 Lxe4 12.Te1 d5 13.Pxd4
c5 14.bxc5 Lxc5 15.f3 0-0
16.fxe4 dxe4 17.Txe4 Dd5

18.Df3 (Voor wie dit voor het eerst ziet, een merkwaardige variant! Het is echter veel gespeeld. In Dvoires - Beljavski, kampioenschap USSR 1990, deed wit 18.Th4) **b4** (Of 18...Pe5 19.Df5 Tae8 20.Pd2 b4 21.Th4 Hellers - Shirow, Stockholm 1990, resp. 21.Lb2 g6 22.Df4 Tears - Krimstinson, cr 1990 en nu zou 22...Pc6!? met onduidelijk spel zwarts beste mogelijkheid zijn geweest, Tears. In Tkaczyk - Rogalecicz, Poolse corr.partij 1994/1995, geschiedde 18...Tad8 19.Pd2 Pe5 20.Dh5 f5 met eveneens onduidelijk spel) **19.Kf1** (Onduidelijkheid ook na 19.Pd2 bxc3 20.Pxc4 f5 Emms - Rausis, Le Touquet 1992) **19...Tad8 20.Pb3 Pe5** (Een nieuwe zet? In Hellers - Rantanen, Eksjö 1990, geschiedde 20...La7 21.P1d2 met voordeel voor wit) **21.De2 Pd3 22.Ld2 f5 23.Te6 f4 24.De4 Dh5 25.Df3 Dxh2 26.Ke2 Tf5 27.Kd1 bxc3 28.Pxc3 Tg5** met een onduidelijke strijd, uiteindelijk werd op de 62e zet tot remise besloten, Kuhlmann - Markus

Boekbesprekingen

■ Bertrand Weegenaar

Het einde van 1995 heeft nog een groot aantal boeken gebracht. Naast S1 Editrice en Cadogan, is Edition Olms een nieuwe in deze rubriek.

Nu is Olms natuurlijk geen onbekende uitgever, integendeel, zelfs een zeer gerenommeerde. Zij zijn vooral bekend van de (vrijdure) Tschaturanga-reeks, waarin herdrukken zijn opgenomen van de klassieke (veelal Duitstalige) schaakboeken.

De laatste jaren is daar de nieuwe serie PraxisSchach aan toegevoegd. Eminente medewerkers van deze reeks zijn Rudolf Teschner, Helmut Pflieger en Viktor Kortschnoi. De reeks bestaat inmiddels uit 22 delen:

Praxis des Turmendspiels, Victor Kortschnoi, Edition Olms 1995, 103 p. (ISBN 3-283-00287-8). Prijs: 34,70

Deel 19 uit de serie.

Een bespreking van dit deel laat ik volledig in handen van Ger van Perlo.

Strategisches Schach, Edmar Mednis & Rudolf Teschner, Edition Olms 1995, 193 p. (ISBN 3-283-00288-6)

Prijs: 48,70

Vaak ontstaan in een partij momenten dat er een strategie uitgestippeld moet worden. Een plan maken derhalve. Deel 20 uit de serie geeft aan de hand van 30 diepgaand geanalyseerde partijen, gerangschikt naar opening, aan welke criteria sterke schakers gebruiken bij het beoordelen van een stelling en het kiezen van een strategie. Veel partijen van Kortschnoi en Mednis.

Meisterspiele, Rudolf Teschner, Edition Olms 1995, 144 p. (ISBN 3-283-00289-4)
Prijs: 34,70

Uiteraard mag een verzameling schoonheidspartijen uit de rijke geschiedenis van het schaakspel niet ontbreken. Deel 21 uit de serie voorziet daarin. 60 geanalyseerde partijen van Anderssen - Kieseritzky, Londen 1851 tot en met Anand - Kamsky, Linares 1994.

Schach-WM 1995 Kasparow - Anand, Helmut Pflieger & Andre Behr, Edition Olms 1995, 135 (124), (ISBN 3-283-00295-9)
Prijs: 41,70

Naast de partijen geven de auteurs zeer veel interviews met betrokken spelers. Zeer interessant is dat vele analyses van de hand zijn van medewerkers uit het Anand "kamp": Gurewitsch, Yusupow en Ubilava. Verdere

analyses van Kortschnoi en I.Rogers. Eén van de betere matchboeken van deze match. Deel 22 uit de PraxisSchach-reeks.

Ontvangen van Batsford:

An opening repertoire for White, R.Keene & B.Jacobs, Batsford 1995, 144 p. (ISBN 0-7134-7817-9)

Prijs: 34,65

Een openingoverzicht voor de witspeler, uitgaande van 1.d4. De openingsselectie is zo gekozen dat er een eenheid van stellingstypen wordt nagestreefd, zodat de witspeler herkenning vindt, onafhankelijk van precies welke variant er gespeeld wordt. Er worden vooral actief, open spel nagestreefd, bijvoorbeeld middels varianten als 1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 Lg7 4.e4 d6 5.Pge2. Kenmerken van de openingsstrategie: vastleggen van het centrum, actief spelen op de koningsvleugel middels f4 en/of g4.

The official Chess Yearbook 1996, game-annotation by Murray Chandler, Batsford 1995, 208 p. (ISBN 0-7134-7818-7); prijs: 33,30.

Het schaakleven in Engeland. Alle clubs (adressen etc.), toernooien, spelers, winnaars en verliezers. Ook aandacht voor eindspelstudies, composities, ontwikkelingen op het gebied van schaakcomputers en spelen middels Internet.

Een uitgebreide verzameling partijen van Engelse spelers maakt een zeer compleet, schitterend uitgevoerd geheel. Waar zijn de KNSB-jaarboeken gebleven over het Nederlandse schaakleven?

Van S1 Editrice:

The Labourdonnais System in the Sicilian Defence (B32), Adolf Neumann, S1 Editrice, 269 p. (ISBN 88-86127-41-3).

Prijs: 36,40

De openingsmonografieën die S1 Editrice sinds een aantal jaren brengt in Informatorstijl zijn zeer doorwrocht. Dit deel bevat alle varianten na 1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.d4 cd4 4.Pd4 e5. Zwart krijgt zeer interessant spel, waarbij vaak zeer complexe stellingstypen ontstaan. Zeer geschikt voor corr.schaak.

Pirc Defence Czech Variation 3...c6 (B07), F.Pieri, S1 Editrice, 203 p. (ISBN 88-86127-38-3). Prijs: 32,80

Geheel andere stellingstypen worden ingeleid na 3...c6 in de Pirc. Zwart geeft vrijwel het centrum, om langs de damevleugel de witte ontwikkeling te ontwrichten. Spelers die graag Spaanse en Italiaanse stellingen spelen krijgen een moeilijke partij. Zwart speelt graag Da5 gevolgd door e5. Witte hoofdvarianten gaan verder met 4.a4 (om de zwarte acties op de damevleugel te ondermijnen) en 4.f4 (bezetten van het centrum). Daarnaast zijn zetten als 4.f3!? interessant.

Timman's Selected Games, Jan Timman, Cadogan 1995, (ISBN 1-85744-121-4) Prijs: 47,25

Dit boek is een paperback reprint van het boek dat eind 1994 bij Interchess verscheen als Chess the Adventurous Way. Een bespreking van dit sublieme analyse boek is terug te vinden in Schaakschakeringen 301, November 1994. p.167.

Modern Chess Miniatures, Neil McDonald, Cadogan 1995, 150 p. (ISBN 1-85744-166-4) Prijs: 34,65

Voor mij is een miniatuur een partij van 20 zetten of minder. Hierin speelt een van

de spelers vaak een mindere zet waarna hij meestal met grof geweld van het bord gemenst wordt. Spannend schouwspel derhalve. De auteur houdt aan een aantal zetten van 30 (en soms meer). Verder probeert hij te theoretiseren. De type combinaties worden ingedeeld (dameoffers, centrum doorbraken etc.) en aan de hand van voorbeelden worden deze toegelicht. Maar nooit met een correspondentie partij!! Bestaan daar soms geen miniaturen?

How to win at chess, Daniel King, Cadogan 1995, 127 p. (ISBN 1-85744-072-2) Price: \$12.95

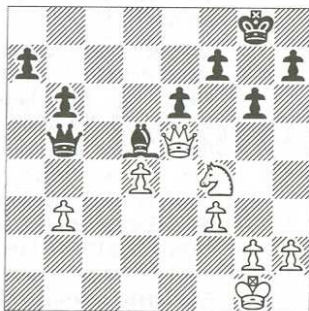
Een elementair schaakleerboek geschreven rond 10 Golden Rules to Follow. Veel diagrammen.

Bronstein's
Zurich '53
door velen
als de bijbel
van het
schaakspel
gezien!

Tot slot, mijn feestboek van de Kerstvakantie. Amateurschaker Tom Furstenberg heeft na jaren werk Bronstein overgehaald een schaakbiografie (mee) te schrijven. En het is meer dan dat geworden. Met een unieke indeling als basis: 40 combinaties, 50 geanalyseerde partijen, 60 partijen met diagrammen en 70 pitoresque partijen ontstaat een prachtig beeld van deze GROOTmeester die al 5 decennia in de schaaktop meedraait. Naast het partijmateriaal is Bronstein ook een meesterlijk analist en verteller (lees daar het toernooiboek **Zurich 1953** o.a. maar op na), en de verhalen in dit boek geven een aardig inzicht in het leven van een schaakgrootmeester in het "oude" USSR. Een schitterend boek.

De praktijk van het eindspel (25)

■ G.C.van Perlo

En wat te denken van diagram 52 (Alster-Ragosin, Marianske Lazne 1956.) Hier meende zwart (aan zet) zich aan een pion te moeten vergrijpen

1...Db3:

en werd verrast door 2.Db8+ Kg7 3.Ph5+! en aan remise door de zwakte van de zwarte velden, valt niet te ontkomen, zoals gemakkelijk is vast te stellen.

Wat ingewikkelder lagen de zaken in de partij Parma-Bukic, Kamp. JoegoSlavie 1978 (diagram 53). Ik geef eerst het partijvervolg:

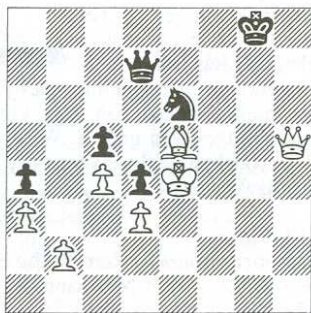
1.f7! Df7: 2.Dg3:!! h1D 3.De5:+ Ka7

Na 3...Kc8 grijpt het Paard fraai in (4.Pb6 Kd8 5.Dd6+ Ke8 6.Pd5! en zwart moet een van zijn Dames inleveren om mat te voorkomen). In de partij kwam nog na

3..Ka7 4.Dd4+ Kb8 5.Dh8+

en remise.

Knappe koppen hebben zich later nog in de diagramstelling verdiept om na 1.f7 toch nog een winstweg voor zwart te vinden, waarbij vooral 1...Ka8 de aandacht heeft gehad. Ook dan redt wit zich echter aalglad met 2.Dh3!! en na het ook dan onvermijdelijke 2...Df7: komen de schaakjes, ingeleid door 3.Dc8 er weer aan en staan borg voor een half punt.

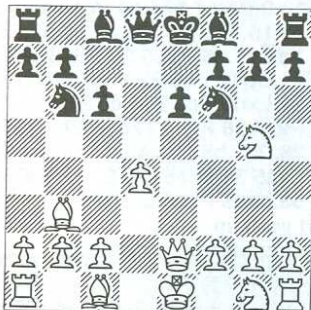

Nu we het dan toch over reddingen uit netelige situaties hebben en ik nog een aardig slotaccord zoek voor dit hoofdstuk, wordt het tijd eens te kijken of ook hier een rol is weggelegd voor Patcombinaties, want daar kan menige schaker immers nooit genoeg van krijgen; het blijven altijd weer publiekstrekkers van de 1e orde! (wordt vervolgd)

Nieuwe thematoernooien

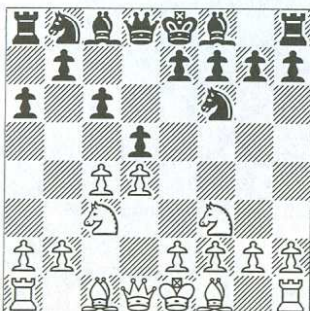
Voor het eerste duo die-
nen inschrijvingen plaats

te vinden voor 1 maart 1996 door over-
making van f7,50 op girorekening
487330 t.n.v. H.Mostert, Haarlem. Meer-
maalse deelname aan één thema is moge-
lijk. Start van de toernooien op 15 mei
1996.

5/96 Caro-Kann

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Pc3 dxe4
4.Pxe4 Pd7 5.Lc4 Pgf6 6.Pg5
e6 7.De2 Pb6 8.Lb3

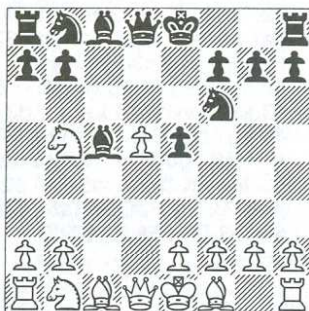
6/96 Slavisch

1.d4 d5 2.c4 c6 3. Pf3 Pf6 4.
Pc3 a6 en nu 5.e3 of 5.c5

(In het volgende nummer worden door John
Elburg weer een aantal voorbeeldpartijen
geselecteerd met deze thema's)

Selectie partijen thematoernooi

■ John Elburg

4/96 Engels

1.d4 Pf6 2.c4 c5 3.Pf3 cxd4
4.Pxd4 e5 5.Pb5 d5 6.cxd5
Lc5 (A31)

I.Hausner
I.Rogers

Lazne Bohdanec
1994

7.P5c3 0-0 8.g3 Db6 9.e3 Lg4
10.Le2 Lxe2!?N 11.Dxe2 e4
12.0-0 Lb4 13.Dc4 Te8 14.Dd4?!
Pbd7! 15.Dxb6 Pxb6 16.Td1 Tad8
17.a3 Lf8 18.b3 Pfxd5 19.Lb2 f5
20.Pe2? Pf4! 21.Pd4 Pd3 22.Lc3
g6 23.Ta2 Pd5 24.La1 Tc8 25.Pd2
Tc5 26.Kg2 Tec8 27.g4 Pe7
28.gxf5 gxf5 29.Pc4 Pg6 30.a4
Td5 31.Kh1 Lg7 32.Tg1 b6
33.Tg5 Lxd4! 34.Lxd4 Pe1
35.Pd2 Tc1 36.Tg1 Td1 37.Pc4
Kf7 38.Te2 T1xd4 39.exd4 Pf3
40.Td1 Pf4 41.Tc2 Pd3 42.Pe3
Txd4 43.Tf1 f4 44.Pf5 Td5
45.Tc7+ Kf6 46.Pg7 Tg5 47.Pe8+
Ke5 48.Te7+ Kd4 49.Tg7 Th5
50.Tg2 Ke5!? 51.Td1?! Pxd2!-+
52.Txd2 Pxf2+ 53.Kg1 Txd2
54.Td7 Pg4 55.Te7+ Kd4 56.Pf6
Pxf6! 57.Kxh2 f3 58.Kg3 Ke3
59.Te5 f2 60.Tf5 Ph5+ 61.Kg2
Pf4+ 62.Kf1 Kf3

en wit geeft op

P.Madsen
E.Mortensen

Vejle
1994

7.e3 0-0 8.Le2 a6 9.P5c3 e4
10.0-0 Te8 11.Pd2 Lf5 12.Pb3

La7 13.Pd4 Lg6 14.f4 exf3ep
15.Lxf3 Pbd7 16.Kh1 Pc5 17.g3
Pce4 18.Pxe4 Lxe4 19.b3 Lxd4
20.Dxd4 Lxf3+ 21.Txf3 Te4
22.Dd1 Dxd5 23.Dxd5 Pxd5
24.Ld2 g6 25.Kg2 f5 26.Tc1 Kf7
27.Tc4 Ke6 28.h3 Txc4 29.bxc4
Pb6 30.e4 fxe4 31.Tf4 Pxc4
32.Txe4+ Kd5 33.Te2 b5 34.Lf4
Ta7 35.Te8 a5 36.Kf3 Td7 37.h4
Kd4 38.g4 Kc3 39.h5 gxh5
40.gxh5 a4 41.h6 b4 42.Tc8 b3
43.axb3 axb3 44.Le5+ Kc3
45.Lg7 b2 46.Lxb2 Pxb2 47.Kf4
Kd4 48.Tg8 Tf7+ 49.Kg5 Ke5
50.Te8+ Kd6 51.Ta8 Pc4 52.Ta6+
Ke5 53.Ta2 Pd6 54.Ta5+ Ke6
55.Ta6 Tf5+ 56.Kg4 Td5

en wit geeft op

J.Lautier
M.Adams

Las Palmas
1994

7.P5c3 0-0 8.e3 e4 9.Le2 Te8
10.Pd2 Pbd7 11.Dc2 De7 12.0-0
a6? 13.a4? b6 14.Pc4 Lb7 15.Td1
Tad8 16.b3 Pe5! 17.Pxe4 Pxe4?
18.Dxe4 Dg5 19.h4? Dg6
20.Dxg6 Pxd6 21.h5 Pe7 22.d6
Pf5 23.d7 Te7 24.b4

en zwart geeft op.

C.Pragua
T.Krempel

ch GER/23
1991

7.P5c3 0-0 8.e3 e4 9.a3 a5
10.Le2 De7 11.g4 Td8 12.g5 Pe8
13.h4 Pc7 14.Db3 Lf5 15.Pd2
Pd7 16.Pc4 b5 17.d6 Lxd6
18.Pxd6 Dxd6 19.Pxb5 Pxb5
20.Dxb5 Pe5 21.Kf1 De6!

en wit geeft op

J.Dodgson
B.Turner

BPCF team
1991

7.P5c3 0-0 8.e3 e4 9.a3 Pbd7
10.Pd2 Te8 11.b4 Ld6 12.Lb2
Pb6 13.Db3 a6 14.h3 Lf5 15.g4
Lg6 16.Lg2 Le5 17.Td1 De7
18.Pc4 Pxc4 19.Dxc4 Ted8 20.0-0
Tac8 21.Db3 h5 22.g5 Pe8 23.h4
Pd6 24.b5 Lf5 25.La1 f6 26.g6
Lxg6 27.Lh3 f5 28.Pe2 Lxa1
29.Txa1 Dxh4 30.Pf4 Lf7 31.Kh2
Df6 32.Tg1 Kh7

en wit geeft op

S.Plauth
T.Krempel

WT/M/462
1989

7.P5c3 0-0 8.e3 e4 9.a3 a5
10.Pd2 De7 11.d6!? Lxd6

12.Pdxe4 Pxe4 13.Pxe4 Td8
14.Dc2?! Lf5 15.Ld3 Pc6 16.Pf6+
Dxf6 17.Lxf5 g6 18.Lh3? Lb4+!
19.axb4 Pxb4 20.De2 Pd3+
21.Kf1 a4!! 22.Tb1! Pxf2!
23.Dxf2 Da6+! 24.Ke1 Dd3
25.De2 Dxb1 26.Kf2 Ta6 27.e4!?
Tc6 28.De1!? Dd3 29.De3!?
Dc2+! 30.De2 Db3 31.Lg5 Tc2

en wit geeft op

V.Palciauskas
J.Berry

WM 13
1994

7.e3 0-0 8.P5c3 Lf5 9.a3 Lg6
10.b4 Lb6 11.Lb2 Pa6 12.Le2 Tc8
13.0-0 Pc7 14.Lc4 Pce8 15.Pd2
e4 16.Tc1 h5 17.Le2 a6 18.Pc4
Lc7 19.d6 Pxd6 20.Pd5 Lb8
21.Dd4 Pde8 22.Pdb6 Dxd4
23.Lxd4 Td8 24.Lc5 Pd6 25.Tfd1
Pxc4 26.Pxc4 Txd1+ 27.Txd1 Tc8
28.Pa5 b5 29.a4 Lc7 30.axb5
Lxa5 31.bxa6 Lf5 32.a7 Pd7
33.bxa5 Pxc5 34.Tc1

en zwart geeft op

SCHAAK!

De opening in de praktijk van
ca. 100 correspondentiepartijen.

Deze maand zijn verschenen:

229 Grob 1.g4
VO 11.3

230 Grob 1.g4
VO 11.3

Januari '96 DISKETTE
met 1000 corr. partijen
voor Nicbase en ChessBase.

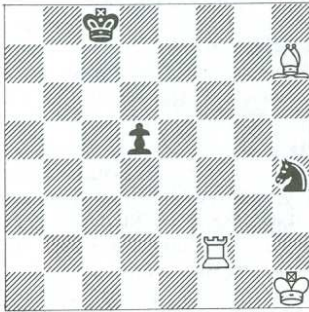
"Schaak!" kost bij bestelling
f 2,50 per stuk.
De diskette kost f 10,-.

Giro 83.865

t.n.v. J. v.d. Kooij,

I. da Costastraat 373,
3221 TJ Hellevoetsluis.

Uitslag wedstrijd

Dit Helpmat van de hand van K.Ebersz & P.Takacs uit 1939 omvat een verliezende koningswandel:

**1.Kd7 Lb1 2.Kc6 Tc2 3.Kf5 Tc3+
4.Kg4 Ld3 5.Kh3 Lf5 mat.**

Winnaar is **C. Groeneveld** uit Aalten.

SchaakSchakeringen elektronisch via PreChess BBS'en

Speciaal voor NBC-leden hebben de BBS'en Pre-Chess een speciale NBC-area geopend waarin maandelijks de partijen uit SchaakSchakeringen geplaatst worden. De partijen worden aangeboden in Nicbase-, Chessbase-, FCC / ChessMachine / Tascbase-, Rebel- 6.0 en (ascii) PGN-formaat.

Deze service is gratis. Als je inlogt, schrijf dan een message aan de sysop dat je NBC-lid bent en na verificering in de ledenlijst kun je daarna gratis deze partijen downloaden. Hieronder een lijst van de bestanden aug. t/m nov. 1995.

Verklaring der naamgeving: **_X** kan zijn:
_C = ChessBase, **_N** = Nicbase; **_F** = FCC;
_R = Rebel; **_P** = PGN ascii

SS0308_X.ZIP; SchaakSchakeringen 308, juli-augustus 1995, 32 partijen; **SS0309_X.ZIP**; SchaakSchakeringen 309, september 1995, 12 partijen; **SS0310_X.ZIP**; SchaakSchakeringen 310, oktober 1995, 16 partijen; **SS0311_X.ZIP**; SchaakSchakeringen 311, november 1995, 18 partijen.

Telefoonnummers PreChess BBS'en:
Hoogezand" 0598-397 746 of 397 756,
Den Haag: 070-321 3743.

Uitslagen en standen

M-klasse

wedstrijdleider: *S.Sieswerda*
Mar.v.Nimwegepad 8
3813 CL Amersfoort

250 18.v.d.Kooij 1 de Jong 19.de Waard ½ de Jong 20.de Jong 1 de Heer **252** 21.v.Wieringen ½ de Laat **256** 20.Hooykaas 1 de Jong **257** 18.de Laat 0 v.Wieringen **258** 13.Schaper 1 Hoorweg 14.Hoorweg 1 v.Mellis **259** 16.Verstraten ½ v.Wieringen 17.Verstraten ½ Hoekstra 18.Hoekstra 1 v.Wieringen **261** 9.den Herder 0 v.Zanten **262** 2.Lubbers 1 Barendswaard 3.Massy ½ v.Mechelen 4.v.Mechelen 0 Lubbers 5.Verwoerd 1 v.Mechelen

H-klasse

wedstrijdleider: *S.Sieswerda*
Mar.v.Nimwegepad 8
3813 CL Amersfoort

397 14.Koster 0 Nijssen 15.Nijssen 1 Speets 16.Wigmans 0 Nijssen 17.Hovenga ½ Nijssen **403** 12.Hoogland ½ Ploeger 13.Roelofs 0 Hoogland **404** 16.Wouters 0 Braakhuis **406** 15.Dol 0 Dop-per 16.Dopper 1 Raasveld **407** 1.v.d.Sluijs 1 de Lange **408** 2.Dol 0 Faber 3.Mors ½ Mook 4.Mors 1 v.d.Waal 5.Mook 0 Stevens 6.Mook 0 Faber 7.Stevens 0 Legemaat 8.v.d.Waal 1 Mook 9.Legemaat 1 v.d.Waal

I-klasse

wedstrijdleider: *J.Jansen*
Nieuwe Waalreseweg 202
5552 EN Valkenswaard

496 17.Termorshuizen ½ Gouma 18.Termorshuizen 0 Breederveld 19.Kuiphof 1 Gouma **500** 8.Hoogstraten 1 Wilterdink 9.Wilterdink 0 Hilgedenaar 10.Hilgedenaar 1 Hoogstraten 11.Spanjaard 1 Lindemann 12.Roose 0 Hilgedenaar 13.Roose 0 Spanjaard 14.Hilgedenaar ½ Spanjaard 15.Wilterdink 0 Slobbe 16.Lindemann 0 Slobbe 17.Hoogstraten 0 Slobbe **501** 7.Kingma ½ Rotte 8.de Graaf 1 Kingma 9.Sieswerda 0 Kingma 10.Poell 1 Rotte 11.de Graaf 0 Poell 12. Poell 1 Sieswerda 13.Gouma 1 Kingma 14.Rotte 1 v.Tilborg 15.Gouma ½

Rotte 16. Rotte 1 de Graaf 17. Sieswerda 1/2
Rotte **503** 2. Wilterdink 1/2 Vermeer 3. Kuiphof 1 Wilterdink 4. Kuiphof 1 Cornelisse
5. Dijkstra 1/2 Kuiphof **504** 5. de Baan 1/2
Kolkman 6. t/m 8. v. Beurden 0 Albers, Elles-
wijk, v. Leeuwen 9. v. Leeuwen 0 Kolkman
(regl.) **505** 7. Mews 1 Braakman 8. Mews 0
Hellemons 9. de Veth 1 Mews 10. de Veth 1
Braakman **506** 1. de Weert 1 Bunt 2. Bunt 1
Kroes 3. Rooyakkers 1 Bunt

II-klasse

*wedstrijdleader: E.J. Anneveld
Groene Wetering 12
2831 XL Gouderak*

655 15. Romijn 0 Harmsen **656** 19. Blokhuis
1 Bijtelaar 20. Bijtelaar 1/2 Schopbarteld
21. Schopbarteld 1 Blokhuis **659** 15. Liefveld
1 Romijn 16. Remmerts 1/2 Romijn 17. Romijn
0 Looijestijn **660** 8. Janssens 1 v. Leijden
9. Heijboer 0 v. Leijden 10. Janssens 1
Heijboer **661** 14. Niewold 1/2 Mulder
15. Bierenbroodspot 1/2 Boendermaker **662**
1. Hessels 1 Vegter **663** 3. Vosselman 1/2 Fiks
4. Kienhuis 0 Lijzenga

III-klasse

*wedstrijdleader: G.K.P. van den Haak
Muiderslotweg 106 hs
2026 AS Haarlem*

425 21. Cleland 0 v. Dijk (regl.) **426**
14. v.d. Bie 1 Nouwen 15. v.d. Bie 1 Huis in 't
Veld 16. v.d. Bie 1 Weijtens 17. v. Doorn 1/2
Huis in 't Veld **427** 21. Cijis 1 Escher **430**
1. Tummers 1 Scherbeijn 2. v.d. Akker 1 Tum-
mers

BV-95

*wedstrijdleader: J. Jansen
Nieuwe Waalreseweg 202
5552 EN Valkenswaard*

1 1. Hage 1 Gons 2 1. v.d. Berg 1 Scherbeijn

Veteranen/Senioren

*wedstrijdleader: J. de Vries
Leeststraat 3, 1825 JL Alkmaar*

S 94/F Niewold 1/2 Hoekstra ; Hoekstra 1
Niewold ; Niewold 1 de Boer ; Hoekstra 1
de Boer

S 95/1: Huijbrecht 1 Henseler

V 94/F: Goedkoop 1 v.d. Berg ; v.d. Berg 0
Goedkoop ; Goedkoop 1/2 Boer ; Boer 1/2
Goedkoop ; Boer 1 v.d. Berg ; v.d. Berg 1
Boer

V 95/1 Schaper 1 Roosjen

V 95/2 Nicolaes 0 allen ; v.d. Berg 0 Kragten
; Schaper 1/2 v.d. Berg ; Heel 0 Schaper

M-264 per 12-12-95: 1. M. Kubbenga (Voor-
schoten) 2. L. Mostertman (Rosmalen)
3. W. de Boer (Bunnik) 4. Y. Hoekstra (Zeist)
5. D. Stavast (Steenwijk) 6. R. Verstraten (Lei-
den) 7. F. Hoorweg (Zoetermeer)

H-411 per 12-12-95: 1. C. Nieland (Sant-
poort) 2. L. Bronsdijk
(Nieuwegein) 3. M. Jans (Winsum) 4. J. Poell
(Nederweert) 5. G. Regeer (Epe) 6. J. Hoogen-
boom (Roelofarendsveen) 7. H. Nijssen
(Ospel)

I-508 per 1-12-95: 1. A. Damink (Oldenzaal)
2. J. de Graaf (Aalden) 3. T. Albers (Rotter-
dam) 4. M. v. Beurden (Tilburg) 5. H. Litjens
(Winssen) 6. J. Rooijakkers (Amersfoort)
7. C. v. Tilborg (Halsteren)

I-509 per 10-12-95: 1. H. Breederveld (Eind-
hoven) 2. J. v.d. Hoeven (Rotterdam)
3. H. Hoogstraten (Roden) 4. S. Kingma (Har-
ren)
5. P. v.d. Berg (Amsterdam) 6. J. Braakman
(Arnhem) 7. W. de Vries (Vught)

II-666 per 1-12-95: 1. P. v. Kray (Eindhoven)
2. S. Stoel (Zierikzee) 3. D. Winsemius (Rot-
terdam) 4. W. Jutte (Zoetermeer) 5. W. Krui-
mer (Nieuwegein) 6. J. Reinders (Harden-
berg) 7. W. Top (Gorinchem)

II-667 per 18-12-95: 1. J. Vegter (Lelystad)
2. R. v.d. Zee (Den Helder) 3. H. Bierenbrood-
spot (Amsterdam) 4. P. Cijis (Tilburg) 5. J. Jon-
ker (Arnhem) 6. W. Ketzner (Haren) 7. G. Mar-
rell (Landgraaf)

III-432 per 23-11-95: 1. H. v.d. Bie (Zwolle)
2. C. Driessen (Tiel) 3. H. Haitsma (Hoog-
ezand) 4. M. v. C. Hofman (Leeuwarden)
5. J. de Kort (Assen) 6. A. v. Heeswijk (Ut-
recht) 7. A. Lubert (Haarlem)

BV-95-23 per 18-12-95: 1. W. v. d. Kragt
(Maastricht) 2. A. Barhorst (Alkmaar) 3. W. de
Kler (Amsterdam) 4. M. v. d. Waal (Middel-
harnis) 5. H. v. Riessen (Apeldoorn) 6. A. Plug
(Noordwijk) 7. P. Peeters (Oldenzaal)

BV-95-24 per 18-12-95: 1. M. Beck (Apel-
doorn) 2. H. Abels (Heerde) 3. J. Jeliense
(Noordwijk) 4. M. v. Berkel (Wassenaar)
5. M. v. Capellen (Krimpen a.d. IJssel)
6. A. Rosendal (Amersfoort) 7. W. Pommerel
(Hoofddorp)

BV-95-25 per 18-12-95: 1. F. Hoorweg (Zoe-
termeer) 2. A. Groesbeek (Capelle a.d. IJssel)
3. T. Broek (Egmond a.Zee) 4. J. Bakker
(Bergschenhoek) 5. P. Theelen (Nederweert)
6. T. Albers (Rotterdam) 7. H. v. d. Meer (Olde-
kerk)

Taktiek in de opening

Een nieuwe, zesdelige serie
van New in Chess,
waarin U op bijzonder plezierige wijze
wegwijs wordt gemaakt in het doolhof
van combinaties en valstrikken.

door A.C. van der Tak

tot nu toe verschenen:

Deel 1 *Open Spelen*

Deel 2 *Siciliaans*

Aan de hand van
200 instructieve partijen
leert U spelenderwijs
vele taktische finesses kennen,
om uw tegenstanders te verrassen –
en niet zelf het slachtoffer te worden!

een uitgave van **NEW IN CHESS**

per deel: **f 24,75**

Jaaroverzicht varianten '95

- Albin's tegengambiet D08(73)
- Ben-Oni A68(36) A79(5)
- Bird A03(71)
- Blackmar-Diemer D00(45+47+48+117) D01(48)
- Boedapestgambiet A52(72+117+118+134)
- Caro-Kan B16(179)
- Catalaans D43(172) E05(197)
- Damegambiet D24(189) D28(52)
- Dame-Indisch E21(158)
- Damepion A46(69) A47(70) D02(72)
- Driepaarden C46(46+48)
- Engels A22(72) A29(188)
- Englundgambiet A40(47)
- Evansgambiet C52(117)
- Frans C02(188) C03(5) C10(4) C12(46) C14(3) C17(72) C19(98)
- Fromgambiet A02(6+118)
- Geet van A00(117+146)
- Grunfeld-Indisch D90(33)
- Hollands A04(2) A88(189) A89(4)
- Italiaans C58(171+172)
- Koningsfianchetto B06(62)
- Koningsgambiet C30(1) C34(118) C35(117) C37(8+9) C38(117)
- Konings-Indisch E62(71) E70(73) E73(63+64) E84(111) E88(34) E92(47) E99(128)
- Lettischgambiet C40(24+25+63+115+116)
- Middengambiet C22(71)
- Middengambiet in de naand A40(48+51)
- Nimzo-Indisch E20(130+146) E31(22) E32(204+205) E43(5) E56(125) E59(159+162)
- Nimzowitsch B00(188)
- Pirc B06(46) B07(33+98) B09(2+84+182+183)
- Reti A07(107)
- Russisch C42(99)
- Schots C47(47)
- Scandinavisch B01(180.2x.+184)
- Siciliaans B03(90+91) B21(3+6+183) B22(181) B29(110) B33(69+99) B34(70) B41(72) B(47) B50(45+47) B56(99) B57(99) B60(106) B(64) B66(188) B70(6) B75(110) B80(188) B93(106) B97(89+90) B99(18+46) B90(20) B97(35)
- Sleipner A00(117+146)
- Sokolsky A00(72+88+89+189+202+203)
- Spaans C60(199) C63(65) C64(48) C67(146) C68(20+77) C70(105) C95(180) C73(105) C78(166) C82(34+185) C89(108+149ev) C91(109) C97(109)
- Tarrasch D32(167) D34(34+196)
- theorie Spaans C89(149) C95(54) Siciliaans B43(54) Boedapest A52(134)
- Trompovski A45(2+146)
- Tweepaardenspel C55(82) C58(109)
- Tweepaardenspel in de naand C57(45+118) C59(117)
- Weens C27(2)
- Zukertort A06(21)